	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЧНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»
Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D 1 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	«Облік, аудит та оподаткування»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Тип дисципліни	Вибіркова
Семестр	Другий
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	**Зоріна Олена Анатоліївна**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/zorina-olena-anatoliyivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: OAZorina@nasoa.edu.ua
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Ґрунтовні знання та навички з бухгалтерського обліку і звітності, набуті під час навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	Залік
	Заочна форма					
	4	120	2	4	114	Залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна: «Стратегічний управлінський облік»** є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. **Мета вивчення навчальної дисципліни** полягає в забезпеченні студентів знаннями та навичками, необхідними для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на основі аналізу фінансової

	та нефінансової інформації. Вона охоплює теоретичні основи стратегічного управлінського обліку, методи аналізу та оцінки, а також практичні аспекти застосування цих знань у різних бізнес-ситуаціях. **Завдання вивчення навчальної дисципліни**: оволодіння теоретичними знаннями з стратегічного управлінського обліку; розуміння принципів та методів аналізу та оцінки; набуття навичок складання та аналізу бюджетів; вміння використовувати системи показників ефективності; розуміння ролі інформаційних технологій в управлінському обліку; здатність застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань; розвиток аналітичного мислення та вміння приймати обґрунтовані управлінські рішення. **Формат проведення дисципліни:** лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	Здобувачі повинні знати: – зміст і підґрунтя стратегічного управлінського обліку; – еволюцію стратегічного управління; – принципи і функції стратегічного управлінського обліку; – суть і класифікацію стратегій діяльності; – процес стратегічного планування; – процедуру формування стратегічних цілей; – генерування стратегічних альтернатив; – визначення стратегічної позиції організації; – управління стратегічними змінами.
Програмні результати навчання	Здобувачі повинні вміти: – оцінити зовнішнє середовище організації; – визначити стратегічний потенціал організацій; – організувати процес стратегічного планування; – визначити стратегічні цілі і сформувати місію організації; – розробити стратегію; – сформувати стратегічний план; – здійснити стратегічну сегментацію; – оцінити діючу стратегію; – визначити конкурентний статус організації.
Тематика навчальної дисципліни	**Змістовий модуль 1. Теоретичні основи стратегічного управлінського обліку на підприємстві** **Тема 1.** Сутність, завдання, функції та інструменти стратегічного управлінського обліку. **Тема 2.** Методи стратегічного аналізу у системі управлінського обліку. **Тема 3.** Нефінансова інформація у стратегічному обліку. **Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності діяльності підприємства в системі стратегічного управлінського обліку** **Тема 4.** Методи аналізу та оцінки витрат у стратегічному аспекті. **Тема 5.** Стратегічний облік доходів та прибутку. **Тема 6.** Стратегічний управлінський облік у контролінгу та сучасні тенденції його розвитку.
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал.

	Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи MicrosoftTeems та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми». ***Політика щодо відвідування занять.*** Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 50 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 49 балів, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Стратегічний управлінський облік» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 8 балів
	Творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) або успішне проходження курсу на платформі Prometheus	Максимум – 10 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимум – 12 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 12 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль № 1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль									Залік	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				ТЗ		
Т1	Т2	Т3	МКР1	Т4	Т5	Т6	МКР2			
6	6	6	12	6	6	6	12	10	30	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу та виконання творчого завдання у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) або успішного проходження курсу на платформі Prometheus (всього 50-70 балів за семестр).

***Засобами оцінювання** та методами демонстрування результатів навчання є:*

- *стандартизовані тести;*
- *тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;*
- *завдання розрахункового характеру;*
- *презентації результатів виконаних завдань та досліджень;*
- *презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;*
- *інші види творчих та групових завдань.*

***Практичні заняття** передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті, становить 8 балів. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування, в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.*

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	***Критерії оцінювання***
8	*В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.*
4	*Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.*
0	*Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.*

***Творче завдання** спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з дисципліни «Стратегічний управлінський облік». Завдання виконується протягом опрацювання тем змістовного модуля 1 та 2.*

Творче завдання з дисципліни виконується у формі написання та публікації (прийняття до публікації) тез доповідей або проходження курсу за тематикою навчальної дисципліни та отримання сертифіката на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus за посиланням: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/social-entrepreneurship/

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 12/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	***Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)***
Тестові завдання закритої форми	*12 / 35*
Всього	*12 / 35*

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	***Максимальна кількість балів за виконання***
Тестові завдання закритої форми	*30 (60×0,5)*
Всього	*30*

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	***Кількість балів***
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	*27-30*
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	*23-26*
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	*20-22*
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	*17-19*
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	*15-16*
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	*0-14*

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	***Оцінка в балах***	***Оцінка за шкалою ECTS***	
Залік		***Оцінка***	***Пояснення***
Відмінно	***90-100***	*A*	*Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються*
Добре	***82-89***	*B*	*Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні*

			положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	*C*	*Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.*
Задовільно	***64-73***	*D*	*Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок*
	60-63	*E*	*Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.*
Незадовільно	***35-59***	*FX*	*Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання*
	1-34	*F*	*Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс*

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Сутність стратегічного управлінського обліку
2. Стратегічне позиціонування підприємства згідно з моделлю М.Портера та SWOT-аналізу.
3. Аналіз конкурентів та ділового партнерства
4. Конкурентні стратегії підприємства згідно з матрицею І. Ансоффа
5. Бостонська матриця
6. Концепція стратегічного управління витратами
7. Аналіз ланцюжка створення цінності

8. Калькуляція витрат повного життєвого циклу
9. Цільове калькулювання
10. Калькулювання для безперервного вдосконалення
11. Еталонне оцінювання
12. Аналіз і управління чинниками, які визначають витрати
13. Сутність калькулювання за видами діяльності
14. Послідовність калькулювання за видами діяльності
15. Теорія обмежень в управлінському обліку
16. Витрати на управління якістю
17. Система «якраз вчасно» в управлінському обліку
18. Передумови розробки адекватних показників оцінки діяльності у стратегічному управлінському обліку
19. Концепція стратегічного управління підприємством за показником економічної доданої вартості
20. Використання показників економічної доданої вартості та чистої теперішньої вартості для аналізу акціонерної вартості підприємства
21. Сутність збалансованої системи показників та її структурні елементи
22. Цілі та показники функціонування перспектив діяльності підприємства
23. Розробка стратегії підприємства при використання моделі збалансованої системи показників
24. Переваги і небезпеки впровадження збалансованої системи показників на вітчизняних підприємствах
25. Економічна модель ціноутворення
26. Ціноутворення за принципом «витрати плюс»
27. Ціноутворення за вартістю часу та матеріалів

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Податковий кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text
2. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”, затверджений Верховною Радою України. 16. 07. 99 р. № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджений наказом МФУ від 29.11.1999 № 290. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом МФУ від 31.12.1999 р. № 318. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text
5. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. К. «Центр навчальної літератури», 2023
6. Задорожний З.-М. В., Муравський В. В., Семанюк В. З., Омецінська І. Я. Управлінський облік: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2023
7. Шевців Л.Ю. Стратегічний управлінський облік і аналіз: навч. посіб. Львів: ГАЛИЧ-ПРЕС. 2025 – 504 с. ISBN 978-617-8483-29-6

Додаткова:

1. Зоріна О. А. Впровадження системи управлінського обліку на підприємстві: організаційний аспект. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2022. №9. URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-9-8260
2. Зоріна О. А. Системи калькулювання собівартості «директ-костинг» та «абзорпшен-костинг»: порівняльна характеристика. *Формування ринкових відносин в*

Україні. 2022. № 9 (256). С. 16-20 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/12/9-2022.pdf

3. Зоріна О. А. Маржинальний аналіз як важливий інструмент прийняття управлінських рішень. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 11 (258). С. 11-16 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2023/02/11_2022.pdf

4. Зоріна О. А. Взаємозв'язок управлінського обліку та управлінського контролю: особливості та етапи впровадження на підприємстві. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць. Спеціальний випуск.* 2024. DOI: 10.31767/nasoa.2024. si02

5. Зоріна О. А., Зорін А.В.. Імплементація процедур управлінського обліку в процедури системи управлінського контролю: координація інструментарію. *Статистика України,* 109(2), 110–117. DOI: https://doi.org/10.31767/su.2(109)2025.02.11

6. Зоріна О. А., Зорін А.В.. Стратегічний управлінський облік та його роль в управлінському контролі: теоретичний аспект. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць.* № 1-2, 2026. DOI: 10.31767/nasoa.2026. XX

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://portal.rada.gov.ua.
3. Офіційний сайт правового порталу «Ліга Закон». URL: http://www.ligazakon.ua/
4. Офіційний сайт «Інститут дипломованих бухгалтерів управлінського обліку» (CIMA) URL: https://www.cimaglobal.com/
5. Журнал «Бухгалтерія UA». URL: https://buh-ua.com.ua/

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.